

Tasarım Örüntüleri ile Spring Eğitimi 3

Annotasyon Tabanlı Spring Container Konfigürasyonu

Annotasyon Tabanlı Container Konfigürasyonu

- Spring Container'da bean tanımları ve bağımlılıkların belirtilmesi işlemleri Java anotasyonları kullanılarak da yapılabilir
- Anotasyon tabanlı konfigürasyon iki kısımda incelenebilir
 - Bean tanımları XML'de yapılmaya devam ederken, bağımlılıkların enjekte edilmesi anotasyonlar ile gerçekleştirilebilir
 - Ya da hem bean tanımları, hem de bağımlılıkların enjeksiyonu tamamen anotasyonlar ile gerçekleştirilir

Annotasyon Tabanlı Container Konfigürasyonu


```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans ...>
```

<context:annotation-config/>

</beans>

@PostConstruct, @PreDestroy, @Required, @Autowired gibi annotasyonları devreye sokar

Bu aşamada henüz bean tanımları XML konfigürasyon dosyalarında yapılmaya devam etmektedir!

@Autowired

- Bean tanımı yine XML tarafında yapılır
- @Autowired anotasyonu ile sınıf içerisinde hangi property'lere bağımlılık enjeksiyonu yapılacağı belirtilir
- Spring Container mevcut bean'lardan uygun olanlarını @Autowired anotasyonu ile işaretli property'lere enjekte eder
- XML bean tanımında bağımlılık tanımlarını yapmaya gerek yoktur


```
public class Foo {
                          ApplicationContext'de tanımlı Bar tipin'deki bean'ı
                          enjekte eder
    private Bar bar;
    @Autowired
    public void setBar(Bar bar) {
        this.bar = bar;
    // ...
<br/><br/>beans...>
   <bean id="bar" class="x.y.Bar"/>
   <bean id="foo" class="x.y.Foo"/>
</beans>
```

@Autowired


```
public class Foo {
                                Field, setter ve constructor'a uygulanabilir
    @Autowired
    private Bar bar;
    private Baz baz;
    @Autowired
    public Foo(Baz baz) {
         this.baz = baz;
                                  Default olarak byType modunda
                                  çalışır
    // ...
                                  Birden fazla aynı tipte bean olması
                                  ve bu bean'lardan herhangi birisinin
                                  ismi property ile eşleşmediği durumda
                                  hata verir
```

Qualifier ile Aday Bean'ların Sınırlandırılması

Eğer tanımlanmaz ise **default qualifier** değeri olarak bean ismi kabul edilir

@Autowired


```
public class Foo {
    private Bar bar;

@Autowired(required=false)
    public void setBar(Bar bar) {
        this.bar = bar;
    }

Default required=true
```

Default **required** attribute değeri **true**'dır required=true durumunda Spring Container belirtilen tipte bean bulamadığında hata verir. Property'nin NULL kalması için **required=false** olarak belirtilmelidir.

ApplicationContext'deki Belirli Eğitimleri Tipteki Bütün Bean'ları Enjekte Etmek

```
public class Foo {
    @Autowired
    private Bar[] bars;

// ...
}
```

Bu sayede container'da tanımlı **belirli bir tipteki bütün beanlar**ı bir array'e autowire etmek de mümkündür

Eğer ApplicationContext'de Bar tipinde hiç bean yoksa hata verir

ApplicationContext'deki Belirli Eğitimleri Tipteki Bütün Bean'ları Enjekte Etmek

```
public class Foo {
    private Set<Bar> bars;
    @Autowired
    public void setBars(Set<Bar> bars) {
        this.bars = bars;
    }

    Enjekte edilecek bean'lerin tipini java generics'den tespit edebilir
```

ApplicationContext'i Enjekte Etmek


```
public class Foo {
    @Autowired
    private ApplicationContext context;
}
```

ApplicationContext kendisini bu bean'a enjekte eder. **ApplicationContextAware** arayüzünü implement etme gereksinimini ortadan kaldırır.

@Autowired ve XML

- Bağımlılık tanımları hem XML property elemanı ile hem de @Autowired ile belirtilmiş olabilir
- Ancak annotation injection XML injection'dan önce yapılır
- Bu sayede XML injection annotation injection ile yapılanları override edebilir

Annotasyon Tabanlı Bean Tanımları

- Bean tanımları sınıf düzeyinde annotasyon kullanarak da yapılabilir
- Spring Container claasspath'i tarayarak belirli anotasyonlarla işaretlenmiş Java sınıflarını tespit eder ve bu sınıflardan birer bean yaratır
- Tarama ve bean oluşturma işlemi için
 <context:component-scan> elemanı kullanılır

Component Scan İşlemi


```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<beans ...>

<context:Component-scan
    base-package ="com.javaegitimleri"/>
</beans>
```

<context:annotation-config/> elemanını da otomatik olarak
aktive eder. Dolayısı ile bu elemanı tanımlaya artık gerek yoktur.

Component Scan İşlemi

- Default olarak aşağıdaki built-in annotasyonlar scan edilir
 - @Component
 - @Repository
 - @Service
 - @Controller ve @RestController
 - @ControllerAdvice
 - @Configuration

Annotasyon Tabanlı Bean Tanımlamaya Örnek


```
@Service("securityService")
public class SecurityServiceImpl implements
SecurityService {
    private SecurityDao securityDao;
    @Autowired
    public SecurityServiceImpl(SecurityDao securityDao) {
        this.securityDao = securityDao;
@Repository("securityDao")
public class SecurityDaoImpl implements SecurityDao {
   // ...
```

@Component ve Diğer Stereo Tipler

@Service

- Spring için özel bir anlamı yoktur
- Servis katmanındaki bean'lar için eklenmiştir

@Repository

- DAO beanlarını tanımlar
- Exception'ların otomatik çevrimini de tetikler

@Controller

MVC controller bean'ları tanımlanır

@Component ve Diğer Stereo Tipler

@ControllerAdvice

 MVC controller'lar için global error handling metotlarının yazıldığı bean'ları tanımlar

@Configuration

- Java tabanlı konfigurasyon bean tanımı yapar
- Bu sınıfların içerisinde diğer bean'ları yaratan factory metotlar yer alır
- Hepsi @Component'ten türer

Component Scan İşlemi: Include/Exclude

- İstenirse farklı anotasyonların kullanıldığı veya hiç anotasyona sahip olmayan sınıflardan da bean oluşturulması sağlanabilir
- Ya da default olarak taranan built-in anotasyonlar veya bazı spesifik sınıflar göz ardı ettirilebilir

Component Scan İşlemi: Include/Exclude


```
<br/>beans...>
   <context:component-scan base-package="com.javaegitimleri">
       <context:include-filter type="annotation"</pre>
               expression="org.aspectj.lang.annotation.Aspect"/>
       <context:include-filter type="assignable"</pre>
               expression="com.javaegitimleri.petclinic.dao.BaseDao"/>
       <context:exclude-filter type="annotation"</pre>
               expression="org.springframework.stereotype.Controller"/>
   </context:component-scan>
</beans>
```

Component İçinde Bean Tanımları

Component'ler business metotları dışında bean factory metotları da barındırabilir

```
@Component
public class FooFactory {

@Bean @Qualifier("myFoo")
public Foo foo() {
    return new Foo();
}

public void doWork() {
    // ...
}

Component normal bir bean instance'ıdır ve bean yaratma dışında normal işlevlere de sahip olabilir
```

@Value

- Built-in Java tipli property değerlerini enjekte etmek için @Value anotasyonu kullanılır
- İçerisinde property placeholder da kullanılabilir

```
@Component
public class Foo {

    @Value("bar-value")
    private String bar;

    @Value("${foo.baz}")
    private String baz;

// ...
}
```

@Primary

 Birden fazla aday bean olduğunda aralarından hangisine öncelik verileceğini belirler

```
@Primary
@Repository
public class SecurityDaoHibernateImpl implements SecurityDao {
    // ...
@Repository
public class SecurityDaoJdbcImpl implements SecurityDao {
    // . . .
@Service
public class SecurityServiceImpl implements SecurityService {
   @Autowired
    private SecurityDao securityDao;
    // . . .
                        www.java-egitimleri.com
```


@Scope anotasyonu bean tanımında metot veya sınıf düzeyinde kullanılabilir @Scope("prototype") @Component public class CommandImpl implements Command { @Component public class CommandFactory/ { @Bean @Scope("prototype") public Command createCommand() { return new CommandImpl();


```
@Component
@Lazy
public class FooFactory {
    @Bean @Lazy
    private Foo foo() {
        return new Foo();
    }
}
```

Sınıf veya metot düzeyinde @Lazy anotasyonu kullanılarak bean'lerin sadece gerektiği anda yaratılmaları sağlanabilir

Java Tabanlı Spring Container Konfigürasyonu

Java Tabanlı Container Konfigürasyonu

- Spring bean tanımlarının Java sınıflarında yapılmasını sağlar
- Bire bir XML tabanlı konfigürasyona karşılık gelmektedir
- Avantajı "type safety" dir
- Konfigürasyon metadata'nın yazıldığı Java sınıfları @Configuration anotasyonu ile işaretlenmelidir

XML vs Java Konfigürasyonları

appContextConfig.xml

```
<br/>beans...>
   <bean id="foo" class="x.y.Foo">
       property name="bar">
          <ref bean="bar"/>
       operty name="baz"
ref="baz"/>
   </bean>
   <bean id="bar"</pre>
class="x.y.Bar"/>
   <bean id="baz"</pre>
class="x.y.Baz"/>
</beans>
```

```
@Configuration
public class AppContextConfig {
    @Bean
    public Foo foo() {
        Foo foo = new Foo();
        foo.setBar(bar());
        foo.setBaz(baz());
        return foo;
    @Bean
    public Bar bar() {
        return new Bar();
    @Bean
    public Baz baz() {
        return new Baz();
}
```



```
@Configuration
public class AConfig {
    @Autowired
    private Bar bar;

    @Bean
    public Bar bar() {
        return new Bar();
        foo.setBar(bar);
    }
}
```



```
@Configuration
public class AConfig {
    @Autowired
    private BConfig bConfig;

    @Bean
    public Bar bar() {
        return new Bar();
        foo.setBar(bConfig.bar());
        return foo;
    }
}
```



```
@Configuration
public class AConfig {
    @Bean
    public Foo foo() {
        return new Foo();
                 public class Foo {
                    @Autowired
                     private Bar bar;
                 //...
```

```
@Configuration
public class BConfig {
    @Bean
    public Bar bar() {
       return new Bar();
    }
}
```



```
@Configuration
public class AConfig {
    @Bean
    public Foo foo(Bar bar) {
        Foo foo = new/Foo();
        foo.setBar(bar);
        return foo;
    }
}
```

```
@Configuration
public class BConfig {
    @Bean
    public Bar bar() {
        return new Bar();
    }
}
```

@ImportResource ve @Import


```
@ImportResource herhangi bir XML
                                  spring bean definition dosyasının
                                  yüklenmesini sağlar
@Configuration
@ImportResource("classpath:/appcontext/beans-config.xml")
public class AConfig {
@Configuration
                                 @Import herhangi bir başka configuration
@Import(AConfig.class)-
                                    sınıfının diğer bir configuration sınıfı
public class BConfig {
                                    tarafından yüklenmesini sağlar
```

@ComponentScan


```
@Component ve türevi anotasyonların scan edileceği paketleri tanımlar

@Configuration

@ComponentScan("com.javaegitimleri.petclinic")

public class AConfig {
}
```

Java Tabanlı ApplicationContext Yaratılması

```
JAVA
Eğitimleri
```

```
AnnotationConfigApplicationContext applicationContext =
new AnnotationConfigApplicationContext();

applicationContext.register(AConfig.class, BConfig.class);

applicationContext.refresh();

Foo foo = applicationContext.getBean(Foo.class);
```

Java Tabanlı Konfigürasyon ve Bean Profile Kabiliyeti

Konfigürasyon sınıflarının hangi profillerde yükleneceği sınıf düzeyinde @Profile anotasyonu ile tanımlanır

```
@Configuration
@Configuration
@Profile("dev")
                                              @Profile("prod")
                                              public class ProdConfig {
public class DevConfig {
   @Bean
    public DataSource dataSource() {
                                                  @Bean
                                                  public DataSource dataSource() throws
        return new EmbeddedDatabaseBuilder()
            .setType(EmbeddedDatabaseType.HSQL) Exception {
            .addScript("classpath:/schema.sql")
                                                      Context ctx = new InitialContext();
            .addScript("classpath:/data.sql")
                                                      return (DataSource)
                                              ctx.lookup("java:comp/env/jdbc/DS");
            .build();
  AnnotationConfigApplicationContext applicationContext = new
  AnnotationConfigApplicationContext();
  applicationContext.getEnvironment().setActiveProfiles("dev");
  applicationContext.scan("com.javaegitimleri");
   applicationContext.refresh();
                                          ApplicationContext yaratılırken aktif
```

ApplicationContext yaratılırken aktif profillerin hangileri olacağı belirtilir Bu işlem -D jvm parametresi veya web.xml'de context param ile de yapılabilir

@PropertySource anotasyonu ile belirtilen resource'lar Environment'a PropertySource olarak eklenirler

@Configuration

```
@PropertySource("classpath:/application.properties")
public class AppConfig {
    @Autowired
    Environment env;

    @Bean
    public Foo foo() {
        Foo foo = new Foo();
        foo.setName(env.getProperty("foo.name"));
        return foo;
    }
}
```


targetPlatform değişkeni halihazırda bu aşamaya kadar Environment'e register olmuş PropertySource nesneleri arasından resolve edilmeye çalışılır.

```
@Configuration
@PropertySource("classpath:/application_${targetPlatform}.properties")
public class AppConfig {
    @Autowired
    private Environment env;

    @Bean
    public Foo foo() {
        Foo foo = new Foo();
        foo.setName(env.getProperty("foo.name"));
        return foo;
    }
}
```


Tasarım Örüntülerine Devam...

Proxy

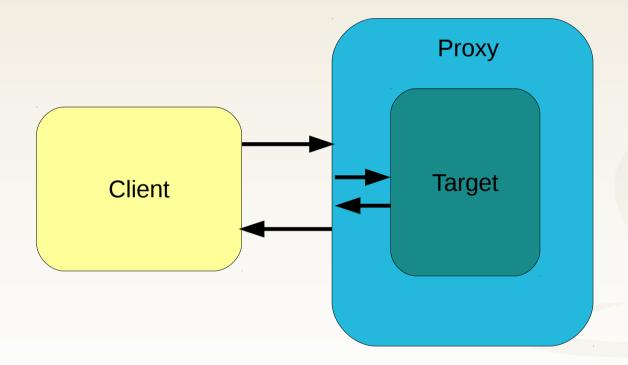

- Bazı durumlarda nesnelerin hemen yaratılması maliyetli olabilir, yada o anda yaratılmaları uygun olmayabilir
- Ya da bazı nesnelere erişmeden evvel veya erişimden sonra ilave bazı işlemlerin yapılması gerekebilir
- Asıl nesnenin yaratılmasını ihtiyaç anına kadar erteleyen, asıl nesneden önce veya sonra devreye giren, asıl nesne yerine kullanılabilen bir nesne yaratılır
- Vekil nesne asıl nesneye erişimi dolaylı hale getirir

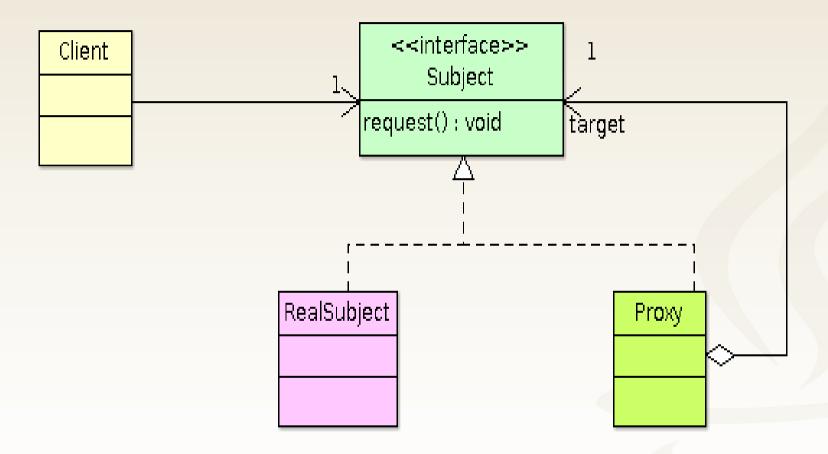
Proxy, target nesne ile aynı tipte olup, client ile target nesnenin arasına girer Client proxy nesne ile konuştuğunun farkında değildir

Client'ın target nesne üzerindeki metot çağrıları öncelikle proxy nesneye erişir Proxy metot çağrısından önce veya sonra bir takım işlemler gerçekleştirebilir

Proxy Sinif Diagrami

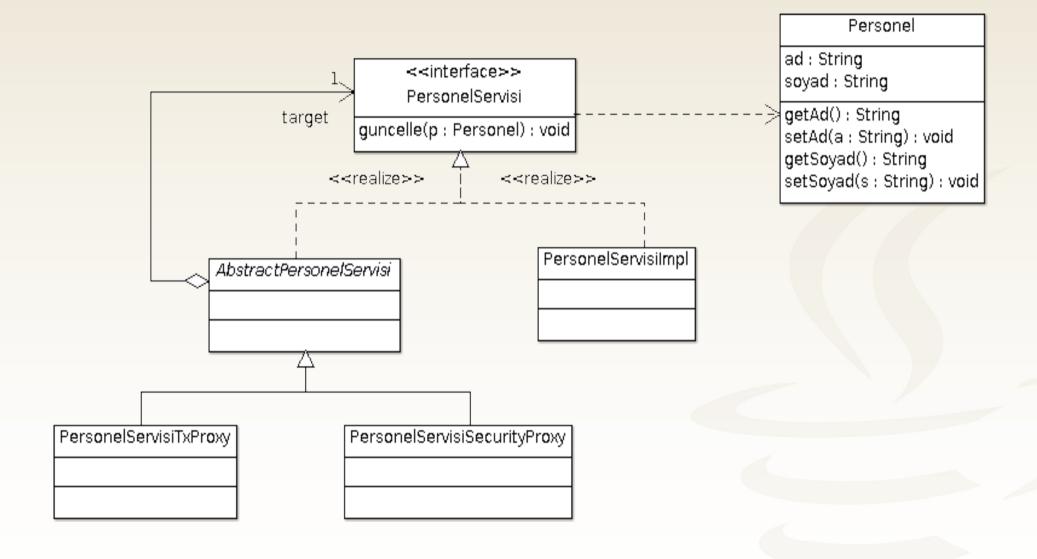
Örnek Problem: Proxy

- Personel bilgilerini güncelleyen PersonelServisi isimli bir sınıf vardır
- Bu sınıf içerisinde personel güncellemesi yapılırken TX yönetiminin de yapılması istenmektedir
- Ayrıca personelin sadece kendi bilgilerini güncellemesi için de yetki kontrolü yapılmalıdır
- Transaction yönetimi ve yetkilendirme işlemlerinin istemci kodu tarafından bilinmesi istenmemektedir
- Bu davranışlar personel güncelleme davranışı üzerine sonradan konfigüratif ve uygulama geliştiricilerin isteğine bağılı biçimde eklenebilmelidir

Örnek Problem: Proxy


```
public class PersonelServisiTransactionProxy
               extends AbstractPersonelServisi {
   public PersonelServisiTransactionProxy(PersonelServisi target) {
        super(target);
   @Override
    public void guncelle(Personel personel) {
       try {
           System.out.println("begin transaction here");
           target.guncelle(personel);
           System.out.println("commit transaction");
        } catch (Exception ex) {
           System.out.println("rollback transaction");
           throw ex:
```


Client'ın Proxy Nesneler ile Etkileşimi


```
public class Client {
    public static void main(String[] args) {
        PersonelServisi ps = new PersonelServisiSecurityProxy(
                                 new PersonelServisiTransactionProxy(
                                      new PersonelServisiImpl()));
        Personel personel = new Personel();
        ps.guncelle(personel);
}
                                                             secProxy
                                                              txProxv
                                                               Target
                personelServisi.guncelle(personel);
     Client
                                                              Personel
                                                               Servisi
                               www.java-egitimleri.com
```

Dinamik Proxy Oluşturma Yöntemleri

- Spring, Hibernate gibi framework'ler proxy nesneler oluşturmak için dinamik proxy sınıfları üretirler
- Dinamik proxy sınıfı üretmek için iki yol vardır
 - Interface proxy
 - Class proxy

Dinamik Proxy Oluşturma Yöntemleri

Interface Proxy

- Proxy sınıf üretmek için hedef nesnenin sahip olduğu arayüzlerden birisi kullanılır
- JDK proxy olarak da bilinir, JDK API'sinde mevcuttur

Class Proxy

- Proxy sınıf hedef nesnenin ait olduğu sınıf extend edilerek yaratılır
- CGLIB proxy olarak da bilinir, CGLIB, Javassist gibi kütüphaneler kullanılarak gerçekleştirilir

- JDK API'sinde arayüz tabanlı dinamik proxy sınıf üretme kabiliyeti mevcuttur
- Hedef nesnenin sahip olduğu arayüz veya arayüzler dinamik olarak üretilen bir proxy sınıf tarafından implement edilir
- Proxy sınıf çalışma zamanında JDK Proxy API'si tarafından üretilir
- Bu proxy sınıftan bir nesne de yine JDK Proxy API'Si üzerinden elde edilir

java.lang.reflect paketindeki InvocationHandler arayüzü implement edilerek, proxy nesne içerisinde yürütülecek olan işlem invoke metodu içerisinde kodlanır

public class TxInvocationHandler implements InvocationHandler { private Object target; public TxInvocationHandler(Object target) { this target = target; @Override public Object invoke(Object proxy, Method method, Object[] args) throws Throwable { try { System.out.println("tx begin"); Object result = method.invoke(target, args); System.out.println("tx commit"); return result: } catch(Exception ex) { System.out.println("tx rollback"); throw new RuntimeException(ex);


```
public class SecInvocationHandler implements InvocationHandler {
    private Object target;
    public SecInvocationHandler(Object target) {
        this.target = target;
    }
    @Override
    public Object invoke(Object proxy, Method method, Object[] args) throws Throwable {
        System.out.println("security check");
        Object result = method.invoke(target, args);
        return result;
    }
}
```



```
Class<?>[] interfaces = new Class[] { PersonelServisi.class };
ClassLoader classLoader = PersonelServisi.class.getClassLoader();
```

Proxy sınıfın implement edeceği arayüz veya arayüzler, proxy sınıfı yükleyecek ClassLoader belirlenir. Bu ClassLoader genellikle arayüzleri yükleyen sınıf olabilir.

```
PersonelServisi target = new PersonelServisiImpl();
```

Asıl işin delege edileceği hedef nesne yaratılır

```
InvocationHandler txInvocationHandler = new TxInvocationHandler(target);
```

Object txProxy = **Proxy.** newProxyInstance(classLoader, interfaces,txInvocationHandler);

Belirlenen arayüz(ler), classLoader ve proxy nesnenin içerisinde yürütülecek olan kod (invocationHandler) ile java.lang.reflect paketindeki Proxy sınıfı kullanılarak Proxy instance yaratılır. Bu işlem sırasında proxy sınıf da dinamik olarak yaratılmaktadır.


```
InvocationHandler secInvocationHandler = new SecInvocationHandler(txProxy);
Object secProxy = Proxy.newProxyInstance(classLoader, interfaces, secInvocationHandler);
```

İstenilen derinlikte proxy zinciri oluşturulabilir.

```
PersonelServisi personelServisi = (PersonelServisi) secProxy;
personelServisi.guncelle(new Personel());
```

Zincirde oluşturulan en son proxy nesne hangi arayüz ile çalışılacak ise ona downcast edilerek kullanılabilir.

Proxy Örüntüsünün Sonuçları Eğitimleri

- İlave kabiliyetlerin veya her durumda işletilmesi uygun olmayan davranışların tek bir sınıf içerisinde birikmesinin önüne geçilir
- Ilave davranışlar farklı tipte nesnelerle beraber de kullanılabilir
- Böylece bu davranışların yeniden kullanılabilirliği mümkün hale gelir

Spring İçerisinde Proxy Örüntüsünün Kullanımı

- Spring Application Framework'ün pek çok kabiliyeti proxy örüntüsü üzerine kuruludur
 - Transaction yönetimi
 - Bean scope kabiliyeti (request ve session scope bean'ler)
 - Aspect oriented programlama altyapısı (Spring AOP)
 - Metot düzeyinde validasyon ve caching
 - Remoting
 - Spring security'de metot düzeyinde yetkilendirme

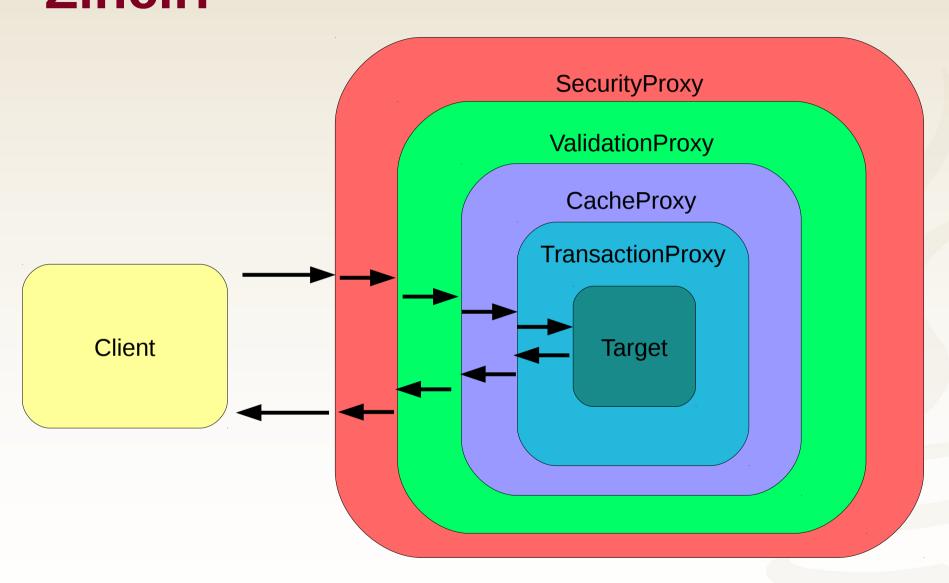
Spring İçerisinde Proxy Örüntüsünün Kullanımı

- Spring, bu kabiliyetleri hayata geçirmek için genellikle uygulama geliştiricilerden habersiz otomatik olarak proxy oluşturma işini gerçekleştirir
- Diğer bean'lere de bağımlılık olarak proxy nesne enjekte edilir
- Diğer bean'ler proxy ile çalıştıklarının farkında değillerdir

Spring ve İç İçe Proxy Nesne Zinciri

Request ve Session Scope Bean'lerde Proxy Oluşturma

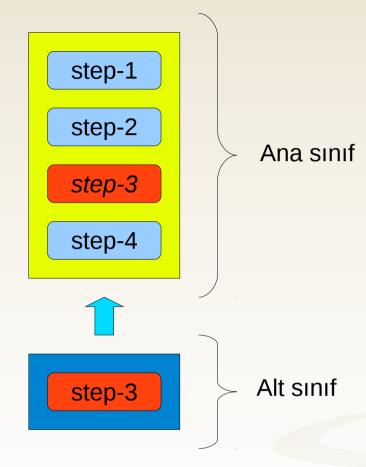
Request ve session scope bean'ları tanımlarken proxy modunun belirtilmesi gerekir. **Default proxy modu NO**'dur.

```
<context:component-scan
base-package="com.javaegitimleri"
scoped-proxy="targetClass"/>
```

Component scan sürecinde bu davranış bütün scoped bean'ler için geçerli olacak şekilde de değiştirilebilir

Template Method

Algoritmanın ana akışı encapsule edilerek spesifik adımların işleyişinin alt sınıflar tarafından belirlenmesine imkan tanır

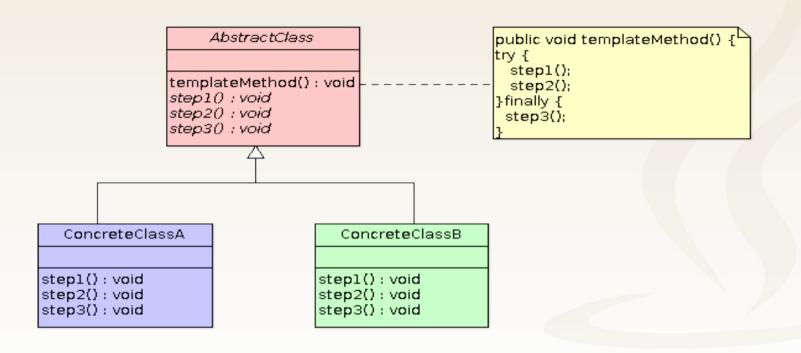
Template Method

- Bir algoritma genel hatları ile birden fazla sınıf için aynı olabilir
- Genelde her bir sınıf bu algoritmadaki adımlardan bazılarının farklı biçimde işletilmesini istemektedir
- Algoritmanın ana akışı değişmez biçimde tanımlanarak sabitlenir ve adımları belli bir sıra ile işlettiğinden emin olunur
- Değişen adımlar ise alt sınıflar tarafından implement edilir

Template Method Sınıf Diagramı

Örnek Problem: Template Method

 Java'da veritabanı işlemleri için JDBC API kullanılır.
 Veritabanında işletilecek SQL ifadeleri için her seferinde yapılması gereken rutin işlemler vardır.

Bunlar;

veritabanı bağlantısı kurulması statement nesnesinin oluşturulması SQL ifadesinin yazılması SQL ifadesinin çalıştırılması dönen ResultSet üzerinde iterate edilerek işlem yapılması işi biten statement ve veritabanı bağlantı nesnelerinin kapatılması

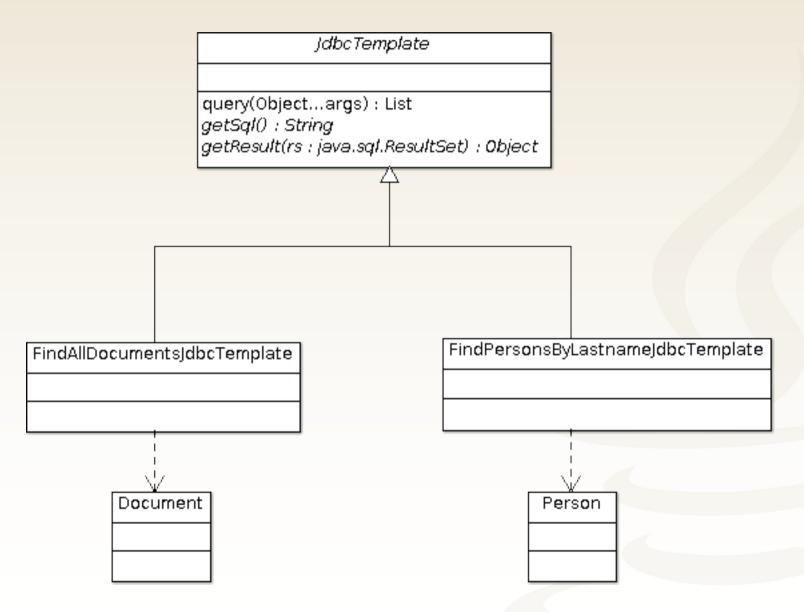
Örnek Problem: Template Method

- Bu işlemlerden sadece SQL ifadesinin yazılması ve dönen ResultSet üzerinde iterate edilerek işlem yapılması probleme göre farklılık gösterir. Diğer adımlar her seferinde aynıdır
- Ana iskelet kodu sabitleyen ve her seferinde aynı sıra ile işleten, değişen iki adımı ise alt sınıfların tanımlamasına izin veren bir JdbcTemplate sınıfı yazılması istenmektedir

Örnek Problem: Template Method

Template Method Örüntüsünün Sonuçları

- Algoritmanın ana işleyişi sabitlenmiş ve kontrol altına alınmış olur
- Böylece alt sınıfların ata sınıfın davranışını uygun olmayan biçimde override etmelerinin önüne geçilmiş olunur

İletişim

- Harezmi Bilişim Çözümleri
- Kurumsal Java Eğitimleri
- http://www.java-egitimleri.com
- info@java-egitimleri.com

